

Betreft: Position Paper Stichting Digitale Infrastructuur Nederland (DINL) t.b.v. rondetafelgesprek de consequenties van de (beoogde) overname van Solvinity.

Geachte leden van de Tweede Kamercommissie Digitale Zaken,

De urgentie voor het vergroten van Europa's digitale autonomie neemt met de dag toe. De wereldwijde geopolitieke ontwikkelingen en verhoudingen veranderen in een ongekend tempo. Van ongekende spanningen in de trans-Atlantische verhoudingen tot Venezuela, Groenland en nieuwe handelsheffingen. Inmiddels is de inzet van digitale afhankelijkheden als geopolitiek drukmiddel een reële dreiging en soms zelfs al de praktijk.

We weten al langer dat we onze digitale autonomie moeten vergroten voor ons toekomstig verdienvermogen en bescherming van onze waarden. Toch is de situatie nu anders. Zoals de Duitse bondskanselier Merz zei: "De Pax Americana is voorbij". Europa staat er alleen voor. We moeten aan de slag. 2026 moet het jaar worden waarin Europese digitale autonomie concreet vorm krijgt, ook in Nederland.

Het doel van dit rondetafelgesprek is specifiek om informatie en perspectieven op te halen over de veiligheid van kritieke IT-infrastructuur, naar aanleiding van de (beoogde) overname van Solvinity door een Amerikaans bedrijf. In dat kader wil ik namens de Stichting Digitale Infrastructuur Nederland (DINL) de volgende punten onder uw aandacht brengen:

1) Nadere eisen overheidsinkoop kritieke IT-infrastructuur

In mei 2025 publiceerde DINL samen met een brede coalitie uit de Nederlandse cloudsector een position paper over cloud en digitale autonomie.¹ De kern van de position paper is de noodzaak om gevoelige overheidsdata, essentiële overheidsdiensten en kritieke fysieke infrastructuur onder te brengen bij Nederlandse of Europese partijen. De Tweede Kamer heeft deze denkwijze overgenomen in de unaniem aangenomen motie Bruyning/Thijssen.²

Daarmee ligt er een duidelijke opdracht voor het nieuwe kabinet om concreet werk te maken van het versterken van de digitale autonomie van Nederland. Voor de uitvoering van de motie kan gedacht worden aan de inzet van de Algemene Beveiligingseisen Defensie Opdrachten (ABDO) en de Beveiligingseisen bij overheidsopdrachten met risico's voor nationale veiligheid (ABRO). Deze inkoopkaders moeten aangescherpt worden met de eis dat uitsluitend Nederlandse en Europese bedrijven kunnen meedingen naar de aanbestedingen rondom kritieke IT-infrastructuur.

2) Economie, geopolitiek en waarden zijn belangrijke dimensies van digitale autonomie, naast dataveiligheid.

In het geval van Solvinity, en met name in de discussie rondom DigiD, ligt de aandacht vanzelfsprekend op mogelijke Amerikaanse toegang tot gevoelige data via de Cloud Act of FISA-wetgeving. Maar dat is slechts één dimensie. Digitale autonomie raakt net zo

¹ <https://dinl.nl/nieuws/coalitie-van-bedrijven-en-organisaties-presenteert-aanpak-voor-digitale-autonomie-overheid/>

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-36574-13.pdf>

goed aan economische machtsposities, geopolitieke onafhankelijkheid en de bescherming van Europese waarden.

Europa dreigt een digitale kolonie te worden. Die waarschuwing is de afgelopen maanden en jaren terecht door tal van experts geuit: van Draghi tot Wennink tot de Nederlandse Bank en de Autoriteit Financiële Markten. Een zelfstandige, krachtige Nederlandse en Europese digitale sector is onmisbaar voor onze autonomie. Dat vereist gerichte overheidsinterventie via inkoopbeleid, mededinging, innovatie en financiering.

Daarbij komt dat digitale afhankelijkheden nu al als geopolitiek drukmiddel worden gebruikt. Amerikaanse functionarissen hebben openlijk gewaarschuwd voor negatieve consequenties wanneer Europa Big Tech reguleert. Op dit moment zijn we hier uitermate kwetsbaar voor en worden we steeds kwetsbaarder. Die trend moet gekeerd worden.

Al deze aspecten, dataveiligheid, economie, geopolitiek en waarden, moeten daarom structureel worden meegewogen bij overheidsaanbestedingen van kritieke én niet-kritieke digitale diensten. Een open, vrij en veilig internet blijft daarbij wat DINL betreft het uitgangspunt. Open standaarden, interoperabiliteit en open source zijn niet alleen technische keuzes, maar ook waarborgen voor keuzevrijheid, eerlijke concurrentie en innovatie.

3) Waarborg digitale autonomie in de hele digitale stack

De Solvinty-casus gaat specifiek over cloud. Dat is een belangrijk onderdeel waarop de Nederlandse en Europese digitale autonomie versterkt moet worden. Maar dat geldt ook voor andere delen van de digitale stack, van grondstoffen tot chips, kabels, software, AI, cybersecurity en apparatuur. Neem bijvoorbeeld de intercontinentale zeekabels: alle zeekabels tussen de VS en de EU die de komende jaren worden aangelegd zijn van Amazon, Google of Meta. Daarmee worden we ook voor onze intercontinentale communicatie afhankelijk van een beperkt aantal Amerikaanse bedrijven.

Op andere lagen van de digitale stack bestaan soortgelijke afhankelijkheden. Voor het bevorderen van onze digitale autonomie is dus een bredere economische en maatschappelijke agenda nodig die de hele digitale stack bestrijkt, én die rekening houdt met alle bovengenoemde aspecten van dataveiligheid, economie, geopolitiek en waarden. Een agenda zowel voor de digitale afhankelijkheden van de overheid als de maatschappij als geheel.

Voor de uitvoering van die bredere agenda is een heel scala aan instrumenten nodig van overheidsinkoop, regulering, mededinging, onderzoek en innovatie en financiering. De rapporten van Draghi en Wennink, EuroStack, de agenda Digitale Open Strategische Autonomie (DOSA) en andere rapporten bieden voldoende handvaten om een dergelijke agenda op te zetten. Bovendien zijn er al tal van initiatieven zoals GPT-NL, MijnBureau, IPCEI-projecten en alternatieve sociale media om op voort te borduren.

Een dergelijke agenda vereist investeringen, maar zonder investeringen dreigt het scenario dat Europa inderdaad een digitale kolonie wordt en dat onze afhankelijkheid van digitale diensten in handen van niet-Europese partijen wordt ingezet om concessies te forceren op geopolitiek vlak. Dat is op de lange termijn veel kostbaarder.